

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้สามารถแยกออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

(1) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรม ข้อมูลประเภทนี้ได้แก่

1. สถิติคดีอาญาทั่วไป (43 ประเภท) ปี พ.ศ. 2501 - 2516 ของ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งแสดงถึงจำนวนคดีอาญาที่เกิดขึ้น และจำนวนคดีที่สามารถจับกุม ผู้ต้องหาได้ในแต่ละประเภทความผิด โดยเสนอตัวเลขเป็นรายปี

2. สถิติคดีอาญาทั่วไป (43 ประเภท) รายอำเภอทั่วราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2501 - 2516 แสดงถึงจำนวนคดีอาญาทุกประเภทที่เกิดขึ้นทั้งหมด ในแต่ละท้องที่ ภายใต้อำนาจปกครองของสถานีตำรวจทั่วประเทศ

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและกำลังตำรวจในแต่ละท้องที่ ข้อมูลประเภท นี้ได้แก่ ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละท้องที่ในปี พ.ศ. 2516 ดังต่อไปนี้

1. จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร
2. ขนาดท้องที่ซึ่งอาจจะ เป็นอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
3. ระยะทางที่ต้องตรวจทั้งทางน้ำและทางบก
4. จำนวนสถานการเงินและบริการ
5. จำนวนแหล่งอบายมุข
6. จำนวนโรงงาน
7. จำนวนร้านค้า ของเก่าและอาวุธปืน
8. จำนวนบุคคลที่ต้องสอดส่อง
9. จำนวนนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีอยู่จริง
10. จำนวนตำรวจชั้นประทวนที่มีอยู่จริง

แหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นข้อมูลประเภททุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งมีแหล่งที่มาจากกองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจทั้งหมด แต่มีวิธีการเก็บรวบรวมในแต่ละประเภทแตกต่างกันดังนี้

(1) การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทนี้ กองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ ได้จัดทำแบบฟอร์มในรูปของตารางขึ้น ดังตารางที่ 1 เพื่อให้แต่ละสถานีทั่วประเทศกรอกตัวเลขแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมแต่ละประเภท เช่น จำนวนคดีเกิด จำนวนคดีที่จับผู้ต้องหาได้และจับผู้ต้องหาไม่ได้ เป็นต้น เมื่อกรอกเสร็จสถานีตำรวจจะต้องนำแบบฟอร์มนี้ส่งมายังกองวิจัยและวางแผน ภายในวันที่ 7 ของทุก ๆ เดือน และยังคงต้องส่งรายงานนี้มาทุกงวด 3 เดือนอีกด้วย ทำให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องในการกรอกข้อมูลได้

เมื่อได้รับข้อมูลมาแล้วจะนำมารวบรวมเป็นสถิติคดีอาญา 43 ประเภท ของแต่ละจังหวัด แต่ละเขต และรวมยอดเป็นของส่วนกลางและส่วนภูมิภาคด้วย ซึ่งการรวมนี้จะรวมทุก ๆ เดือน จนกระทั่งครบปีจะมีการประมวลออกมาเป็นสถิติคดีอาญาทั่วไป (43 ประเภท) รายปี ของส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และจัดทำเป็นสถิติคดีอาญา 43 ประเภทรายอำเภอทั่วราชอาณาจักรประจำปีด้วย ดังตารางที่ 2 - 3 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่ใหม่ เพื่อให้สะดวกกับการวิจัยตามประเภทคดีที่สำคัญ

(2) การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและกำลังตำรวจ

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและกำลังตำรวจ เป็นข้อมูลซึ่งได้รวบรวมขึ้นเพื่อใช้ในโครงการเรื่อง "การจัดวางอัตรากำลังพลที่เหมาะสม" เมื่อเดือนธันวาคม 2516 โดยมุ่งสนใจเฉพาะอัตรากำลังพลฝ่ายสอบสวนปรจบปราม ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความสงบสุขของประชาชน

การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทนี้ ได้ใช้วิธีการส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) ไปยังสถานีตำรวจทั่วประเทศเพื่อให้กรอกข้อมูลที่ต้องการ แล้วส่งกลับมายังกองวิจัยและ

วางแผน เพื่อจัดทำข้อมูลชั้นพื้นฐานสำหรับการวิจัยต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมมาแต่เพียงบางส่วนเท่านั้น ทั้งตัวอย่างตารางที่ 4 - 10

ความน่าเชื่อถือของสถิติอาชญากรรม (The Reliability of Criminal Data)-

ในประเทศใด ๆ ก็ตาม "สถิติอาชญากรรมเท่าที่ทราบโดยตำรวจ" จะถือว่าเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงสภาพอาชญากรรมที่ต่ำที่สุดเท่าที่จะหาได้ ทั้งนี้เนื่องจากสถิติเหล่านี้เท่ากับเป็นตัวแทนของสภาพอาชญากรรม ซึ่งมักจะรายงานแก่ตำรวจโดยประชาชนหรือพบโดยประชาชน และได้มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน¹⁶

สำหรับสถิติอาชญากรรมในประเทศไทยนั้นก็เช่นเดียวกัน ข้อมูลซึ่งได้รวบรวมมาจากกรมตำรวจ ก็คงถือว่าเป็นข้อมูลที่ต่ำที่สุดเท่าที่จะหาได้ เพื่อใช้วิจัยเกี่ยวกับอาชญากรรม ถึงแม้ว่าจะมีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้างก็ตาม ซึ่งสาเหตุนั้นมีอยู่หลายประการ ยกตัวอย่างเช่น

(1) ในกรณีที่มีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น แต่ไม่มีผู้พบเห็นหรือผู้มาแจ้งความ เช่น เกิดการลักทรัพย์ขึ้นแต่เจ้าของบ้านหรือเจ้าทุกข์เห็นเป็นเรื่องเล็กน้อย จึงไม่นำความมาแจ้ง เป็นต้น

(2) ในกรณีที่ความผิดนั้น ๆ เป็นความผิดซึ่งสามารถยอมความกันได้ เมื่อมีการไกล่เกลี่ยกันให้เข้าใจ ก็อาจจะไม่มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

(3) การรายงานตัวเลขล่าช้า ก็อาจจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ เช่น บางสถานีตำรวจส่งรายงานจำนวนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นล่าช้ากว่ากำหนด ก็อาจจะทำให้ฝ่ายจัดเก็บสถิติของกรมตำรวจ รวมตัวเลขของสถานีตำรวจอื่น ๆ ไป โดยตกสถิติของสถานีตำรวจนั้น ๆ เป็นต้น

(4) ในบางครั้งยังอาจจะเกิดการผิดพลาดในการเก็บรวบรวมข้อมูล กล่าวคือ อาจจะเกิดการคำนวณตัวเลขผิดพลาดทั้งจากสถานีตำรวจ หรือจากกองวิจัยและวางแผน ซึ่งเป็นฝ่ายจัดเก็บสถิติของกรมตำรวจ

ตารางที่ 4: จำนวนประชากร

รายชื่อสถานีตำรวจ	ประชากรตามทะเบียนราษฎร ปี 2516	ย้ายเข้าใน รพมปี 2516	ย้ายออกใน รพมปี 2516	ประชากรใน เขตเทศบาล	ย้ายเข้า โดยไม่แจ้ง	ทางดาว

ตารางที่ 5 : ขนาดท้องที่

รายชื่อสถานที่สำรวจ	ขนาดท้องที่ (ตาราง กม.)	ขนาดท้องที่ใน เขตเทศบาล ฯ (ตาราง กม.)	จำนวนเทศบาล	ถนนต้องตรวจ (กม.)	ทางน้ำต้องตรวจ (กม.)

ตารางที่ 6: จำนวนสถานการเงินและบริการ

รายชื่อสถาบันสำรวจ	ธนาคาร	ร้านทอง	โรงพยาบาล	โรงแรม	ร้านอาหาร

ตารางที่ ๖ : จำนวนแหล่งข้อมูล

รายชื่อสถานสำรวจ	สถานบริการ ในท้องถิ่น บวร	โหวดิง ลานสเก็ต	อายุ ๗๖ นวค	สถานว่าง	สถานการพัน	ของโสภณ

ตารางที่ 8: จำนวนโรงงาน

รายชื่อสถานที่สำรวจ	โรงสี	โรงเลื่อย	โรงฆ่าสัตว์	โรงต้ม กัตตันสุรา	โรงงานอุตสาหกรรม

ตารางที่ ๑: จำนวนร้านค้าของเก่าและอาวูซึน

รายชื่อสถานีตำรวจ	โรงรับจำนำ	ร้านค้าของเก่า	ร้านอาวูซึน

(5) บางกรณีอาจจะมีข้อผิดพลาดโดยความตั้งใจ เช่น บางอำเภออาจจะถูกเพ่งเล็งจากผู้บังคับบัญชาว่า มีอาชญากรรมเกิดขึ้นสูงกว่าอำเภออื่น ๆ จึงพยายามลดตัวเลขการเกิดอาชญากรรม โดยการเก็บสถิติให้คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง หรือบางครั้งเจ้าหน้าที่ผู้ทบทวนบางคนอาจจะพยายามบิดเบือนรายงานการเกิดคดี เพื่อหวังผลประโยชน์บางอย่างซึ่งทำให้สถิติอาชญากรรมน้อยกว่าความเป็นจริง เป็นต้น

นอกจากนั้นแล้วยังมีสาเหตุอีกอันหนึ่ง ซึ่งอาจจะทำให้สถิติอาชญากรรมในบางปีสูงขึ้นอย่างผิดสังเกต ซึ่งถ้าจะเรียกว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนก็ไม่ถูกต้องนัก แต่ก็ควรอย่างยิ่งที่จะไต่ถามไว้ นั่นก็คือ ในบางครั้งได้มีเพ่งเล็งไปถึงประสิทธิภาพในการจับกุมผู้ต้องหาไคของเจ้าหน้าที่ตำรวจ วิธีหนึ่งที่จะทำให้ดูเหมือนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีประสิทธิภาพในการจับกุมสูงขึ้นก็คือ การเพิ่มการจับกุมผู้ต้องหาในคดีความผิดอื่น ๆ เช่น ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. การพนัน ความผิด พ.ร.บ.ปราบการทำให้แพร่หลายและค้าวัตถุอันลามก ความผิดต่อ พ.ร.บ. สุรา เป็นต้น ซึ่งความผิดเหล่านี้เป็นคดีที่สามารถจับกุมผู้ต้องหาไคทันทีที่เกิด แต่ในขณะเดียวกันเมื่อประสิทธิภาพในการจับกุมผู้ต้องหาในคดี 43 ประเภทสูงขึ้น จำนวนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมดก็สูงขึ้นตามไปด้วยเช่นเดียวกัน

สถิติเกี่ยวกับอาชญากรรมนี้มีหน่วยราชการหลายหน่วยได้ทำการเก็บรวบรวมไว้ เช่น กรมราชทัณฑ์ กรมอัยการ ศาล เป็นต้น ซึ่งถ้าได้มีการประสานงานกัน มีการจัดวางแบบแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมร่วมกัน ก็อาจจะทำให้ลดค่าความคลาดเคลื่อนต่าง ๆ ลงไปได้มากทีเดียว แต่อย่างไรก็ตามการเลือกวิธีวิเคราะห์ที่เหมาะสมก็มีส่วนทำให้ความคลาดเคลื่อนต่าง ๆ ลดน้อยลง สามารถสรุปผลได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น เช่น ความคลาดเคลื่อนอันเกิดจากการรายงานล่าช้า หรือการคำนวณผิดพลาด เป็นต้น ความคลาดเคลื่อนนี้เกิดขึ้นอย่างสุ่ม (Random Error) คืออาจจะคลาดเคลื่อนมากกว่าความเป็นจริง หรือน้อยกว่าความเป็นจริงก็ได้ ฉะนั้นการที่เอาข้อมูลในทุกอำเภอมาศึกษา ย่อมจะทำให้ความคลาดเคลื่อนรวมทั้งหมดน้อยลง

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและกำลังตำรวจในแต่ละอำเภอ ก็อาจจะมีข้อผิดพลาดได้เช่นกัน กล่าวคือ

(1) จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร มักจะไม่ตรงกับจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง เนื่องจากมีการย้ายเข้า ย้ายออก หรือการเกิด การตาย โดยไม่ได้แจ้งให้แกทางราชการทราบ

(2) ขนาดห้องที่และเส้นทางที่ต้องตรวจ ซึ่งการวัดอาจจะผิดพลาดได้ ทั้งที่เนื่องมาจากตัวผู้วัดเองหรือเครื่องมือที่ใช้วัดก็ตาม ทำให้เกิดการซ้ำซ้อนหรือบกพร่องจากความเป็นจริง

(3) จำนวนสถานประกอบการต่าง ๆ อาจจะมีการเข้าใจความหมายของสถานประกอบการต่าง ๆ ผิดพลาดไป ทำให้การนับจึงไม่ถูกต้องตามความต้องการ

(4) จำนวนนายตำรวจและตำรวจชั้นประทวนที่มีอยู่จริง อาจจะไม่มีความคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากมีการสับสระหว่างจำนวนตำรวจที่มีอัตราอยู่ กับจำนวนตำรวจที่ปฏิบัติราชการอยู่จริง

อย่างไรก็ตามก็ต้องยอมรับว่า ตัวเลขที่คลาดเคลื่อนไปนี้เป็นตัวเลขที่ไม่อาจจะหาได้ (Dark Figure) จึงจำเป็นจะต้องใช้แค่เพียงตัวเลขที่ได้มีการบันทึกไว้เท่านั้น